

Варшава, 20.01.2015

Міжнародна громадськість підкреслює політичний контекст кримінального переслідування казахстанського опозиціонера Мухтара Аблязова і закликає французьку владу не допустити його екстрадиції

Amnesty International, Human Rights Watch, Міжнародна федерація за права людини, Ліга прав людини Франції та інші правозахисні організації неодноразово заявляли про політичний характер справи Мухтара Аблязова і закликали не екстрадувати його в Казахстан або будь-яку іншу країну, де він може стати жертвою несправедливого судового процесу або його можуть передати Казахстану. Правозахисники наголошують, що не можуть оцінювати правомірність звинувачень проти Аблязова, проте будь-які звинувачення проти нього повинні розслідуватися в ЄС¹.

Європейський парламент у своїй резолюції від 13.03.2014 закликав Казахстан «відмовитися від усіх вимог про видачу опозиційних політиків»². Проти екстрадиції Мухтара Аблязова з Франції виступили спікер з питань зовнішніх зв'язків Європейського Союзу Віола фон Крамон; голова Комітету закордонних справ Європарламенту Ельмар Брок; голова Підкомітету з прав людини Європарламенту Барбара Лохбіхлер; депутати Європарламенту Ніколь Кііль-Нільсен, Нікколо Рінальді, Бенедек Джавор, Грехем Вотсон, Козьма Зотовські, Тунне Келам, Анна Гомес, Хейді Хаутала, Ребекка Хармс, Анна Фотига, Беата Госевська, Марек Грубарчук, Марек Юрек, Здзіслав Краснодембські, Станіслав Ожуг, Болеслав Пеха, Казімеж Уяздовський, Ядвіга Вісьневська, Януш Войцеховські, Фернандо Маура Барандіаран; французький парламентарій і Голова Комітету у європейських справах Даніель Оруа.

01.08.2013 **Віола фон Крамон** заявила: «Казахстанський олігарх і опозиційний політик в 2011 р. небезпідставно отримав у Великобританії політичний притулок. Уряд Казахстану цілеспрямовано чинить тиск на політичну опозицію і влаштовує міжнародне полювання на Мухтара Аблязова і його соратників. Економічні злочини, у яких звинувачують олігарха Аблязова, практично невіддільні від політичного переслідування опозиційного політика, як у випадку з Ходорковським в Росії. (...) Федеральний уряд повинен відкрито виступити щодо цього питання і дати чітко зрозуміти французькому партнеру, що висилка Аблязова загрожує європейській репутації»³.

Ельмар Брок і Барбара Лохбіхлер висловили серйозне занепокоєння щодо того, чи будуть дотримані права людини у разі екстрадиції опозиційного діяча Мухтара Аблязова, Олександра Павлова та інших його колег, «враховуючи зростання тиску на опозицію, незалежні ЗМІ та громадянське суспільство, а також останні події з використання системи правосуддя в Казахстані»⁴. Польські парламентарі Томаш Маковські, Лукаш Крупа та Мацей Мрочек заявляли, що **кампанія з переслідування політичних опонентів безпосередньо зачіпає Мухтара**

¹ <http://www.amnesty.org/en/news/france-ensure-safety-kazakhstani-opposition-figure-2013-08-01> ; <http://www.hrw.org/news/2013/08/08/france-protect-critic-kazakhstan-government> ; <https://www.fidh.org/en/eastern-europe-central-asia/kazakhstan/kazakhstan-open-letter-to-mr-valls-and-mr-fabius-concerning-the-potential-13908> ; <http://www.amnesty.org/en/for-media/press-releases/france-stop-extradition-kazakhstani-opposition-activist-risk-torture-2014-1>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2014-0252&language=GA>

³ http://www.gruene-bundestag.de/presse/pressemitteilungen_ID_2000147/2013/juli/eu-staaten-duerfen-sich-nicht-an-kasachischer-jagd-auf-oppositionspolitiker-beteiligen_ID_4389629.html

⁴ http://barbara-lochbihler.de/cms/upload/PDF_2013/11_14_D201357042_EB_BL_to_Ashton_on_MS_extradit_to_Kazakhstan.pdf

---

Аблязова і пов'язаних з ним осіб: Муратбека Кетебаєва, Тетяну Параскевич та Олександра Павлова⁵.

За словами українського правозахисника Тетяни Печончик, ще одним підтвердженням політичної складової справи Аблязова є те, **що його соратники отримали політичний притулок** у Великобританії (Жаксилік Жарімбетов та Роман Солодченко), Польщі (Муратбек Кетебаєв), Італії (Алма Шалабаєва і Алуа Аблязова), а **Чехія і Великобританія відмовили Україні у видачі** Тетяни Параскевич та Ігоря Кононка.

Українські правозахисники висловили жаль щодо зазначених у справі Аблязова випадків **«лобістського впливу на слідчі органи України, які можна кваліфікувати як корупційні»**⁶. 11 депутатів Європарламенту від Польщі заявили: **«Запити про екстрадицію, що мають явно політичний характер, були пред'явлені в даному випадку слідчими органами Росії та України (під час режиму Януковича), причому уряди обох країн підтримували казахстанську владу. Екстрадиційні процедури не є прозорими»**⁷.

Депутат польського сейму Артур Дебські і екс-мер Варшави Марцін Свенціцькі закликали українську владу **«припинити співпрацю з авторитарними режимами Росії та Казахстану в сфері зловживання системами Інтерполу з метою переслідування політичних опонентів»**⁸. Депутат Європарламенту Козьма Злотовські та італійський сенатор Мануела Сера також звернули увагу української і французької влади на **незаконну співпрацю казахстанської сторони з українським слідством**⁹.

14.10.2014 члени Парламентської Асамблеї Ради Європи Франк Швабе, Чіора Тактакішвілі, Мехтілд Раверт, Кіммо Сасі, Майліс Репс, Пітер Омтзігт, Джерардо Джіовагнолі і Тінатін Бокучава **закликали Францію, Чехію, Іспанію не екстрадувати Мухтара Аблязова та його колег в Росію, Україну чи Казахстан:** **«Залучення України до цієї справи – це прозора легітимація режиму Януковича, який тісно співпрацював з Росією і Казахстаном. Нова українська влада повинна чітко дистанціюватися від дій колишньої влади, які йшли врозріз із стандартами захисту прав людини Ради Європи, і запевнити, що вона не слідує шляхом політично мотивованого зловживання системою Інтерполу, спрямованої на переслідування політичних опонентів»**¹⁰.

Член нідерландської делегації в ПАРЕ Пітер Омтзігт попросив віце-голову української делегації в ПАРЕ Сергія Соболева довести до відома української влади заклики про **необхідність припинення корупційної співпраці з казахстанськими і російськими слідчими органами** в рамках переслідування опозиційного політика Мухтара Аблязова¹¹.

Українські правозахисні організації також закликали французьку владу врахувати політичну мотивацію справи Аблязова, незаконний вплив казахстанської влади на українські правоохоронні органи, відсутність реформи правосуддя в Україні і небезпеку незаконної передачі Аблязова Казахстану. **Звернення до французької влади направили українські правозахисники:** Харківська правозахисна група, Центр інформації про права людини, Київський Будинок прав людини, Асоціація українських моніторів дотримання прав людини, Комісія захисту незаконно звинувачених, проект «Без кордонів!», Українська Гельсінська спілка з прав людини, Центр громадянських свобод, Центр дослідження проблем громадянського суспільства, Центр інформації про права людини.

---

⁵ <http://en.odfoundation.eu/a/3920,polish-parliamentarians-appeal-to-ukraine-s-authorities>

⁶ Заява Української Гельсінської спілки з прав людини, Центру Громадянських Свобод, Центру інформації про права людини. -

<http://en.odfoundation.eu/a/3277,an-appeal-to-the-heads-of-law-enforcement-agencies-in-ukraine>

⁷ <http://en.odfoundation.eu/a/5270,kosma-zlotowski-in-mukhtar-ablyazov-s-case>

⁸ <http://en.odfoundation.eu/a/3920,polish-parliamentarians-appeal-to-ukraine-s-authorities>

⁹ <http://en.odfoundation.eu/a/5270,kosma-zlotowski-in-mukhtar-ablyazov-s-case>

¹⁰ <http://odfoundation.eu/a/5503,oswiadczenie-czlonkow-zgromadzenia-parlamentarnego-rady-europy-w-sprawie-mukhtara-ablyazova>

¹¹ <http://ua.odfoundation.eu/i/fmfiles/pdf/merged.pdf>

27.11.2014 **Московська Гельсінкська група**, російська організація допомоги біженцям **Комітет «Громадянське сприяння»** і **Загальноросійський рух «За права людини»** звернули увагу французької влади на те, що після Жанаозенської трагедії авторитарний режим Назарбаєва посилив переслідування активістів, опозиції та незалежних ЗМІ. Російські правозахисники зазначили, що *«методи переслідування Аблязова багато в чому схожі з політичними репресіями проти Михайла Ходорковського в Росії та Юлії Тимошенко в Україні»*, підкресливши, що видача Аблязова в Росію *«фактично означає його передачу в руки казахстанських спецслужб»*¹². Російський правозахисник Лев Пономарьов зазначив: *«... можу з упевненістю заявити, що суд щодо Аблязова в Росії, Україні чи Казахстані матиме неправовий і, більш того, політично ангажований характер»*.

«Не допомагати Назарбаєву в переслідуванні головного політичного опонента Мухтара Аблязова», – з таким закликом до президента Франції в грудні 2014 року звернулися **відомі громадські діячі Казахстану**: правозахисниця Бахитжан Торегожина, журналіст Ірина Петрушова, а також представники казахстанської політичної еміграції (театральний режисер Булат Атабаєв, опозиційний політик Муратбек Кетебаєв, журналіст Ігор Вінявський)¹³.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Ігор Савченко - igor.savchenko@odfoundation.eu

Людмила Козловська - lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Фундація «Відкритий Діалог»

---

¹² <http://en.odfoundation.eu/a/5484,open-letter-to-french-president-francois-hollande-from-russian-human-rights-activists>

¹³ <http://en.odfoundation.eu/a/5502,an-open-letter-to-president-francois-hollande-from-representatives-from-the-kazakh-opposition>